Należytość pocztowa opłacona ryczałtem. Cena numeru w Krakowie i na prowincyi 100 Mp.

WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

Wspólny organ dzienników krakowskich:
„Czas", „Głos Narodu", Goniec Krak.", „Ilustr. Kuryer Codz.", „N. Reforma", „N. Dziennik" na czas strajku drukarzy krak.
Wydawca i red. odpow.: Michał Konopiński.

Nr. 49. Kraków, Środa 13 grudnia 1922 r. Nr. 49.

Przysięga Prezydenta Rzplitej Polskiej.

Warszawa. (PAT.) Posiedzenie Zgromadzenia Narodowego rozpoczęło się o godzinie 12 m. 15.

Przewodniczący, marszałek Rataj, otworzywszy posiedzenie, zaprosił na sekretarzy senatora Kopcińskiego Stefana i posła Serwacego Niedbalskiego. Następnie wezwał marszałek senatora Kopcińskiego, aby wprowadził na salę nowo obranego prezydenta.

Na salę wszedł z pokojów prezydialnych nowo obrany prezydent Rzeczypospolitej, p. Gabryel Narutowicz. Obecni powitali go długotrwałymi oklaskami i okrzykami: „Niech żyje Narutowicz!" (Na ławach P. S. L. głosy: „Mafia łaskawców!")

Przewodniczący Rataj: Panie Ministrze! Zgromadzenie Narodowe na posiedzeniu, odbytem w dniu 9 grudnia b. r., wybrało Pana na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zapytuję Pana, czy Pan ten wybór przyjmuje?

Prezydent Narutowicz: **Przyjmuję.** (Brawa, oklaski i okrzyki: „Niech żyje!")

Przewodniczący Rataj: Wobec tego wzywam Pana do złożenia **przysięgi**, przepisanej artykułem 54 Konstytucji. Proszę powtarzać za mną tekst przysięgi.

Marszałek czyta tekst przysięgi, a za nim prezydent powtarza: „Przysięgam Bogu Wszechmogącemu, w Trójcy Świętej Jedynemu i ślubuję Tobie Narodzie Polski, na urzędzie prezydenta Rzeczypospolitej, który obejmuję, praw Rzeczypospolitej, a przedewszystkiem Ustawy konstytucyjnej święcie przestrzegać, bronić, dobru powszechnemu Narodu ze wszelkich sił wiernie służyć, wszelkie zło i niebezpieczeństwo od Państwa czujnie odwracać, godności imienia polskiego strzedz, sprawiedliwość względem wszystkich bez różnicy obywateli za pierwszą swoją mieć cnotę, obowiązkom urzędu i służbie poświęcić się niepodzielnie. Tak mi dopomóż Bóg i Święta Syna Jego Męka. Amen."

Przewodniczący marszałek Rataj stwierdził następnie, że prezydent Rzeczypospolitej złożył przysięgę, przez konstytucyę przepisaną.

Sekretarz Serwacki odczytał protokół posiedzenia.

Po odczytaniu protokołu posiedzenia marszałek Rataj zamknął Zgromadzenie Narodowe. (Huczne oklaski. Okrzyki: „Niech żyje Rzeczpospolita!" Posłowie i senatorowie śpiewają pieśń: „Jeszcze Polska nie zginęła.")

Posiedzenie zakończyło się o godzinie 12 minut 30.

* * *

Przejęcie prezydentury państwa przez p. Narutowicza.

Nowo obrany prezydent złożył wizytę swojemu poprzednikowi, marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, a w kilka godzin później był przez niego rewizytowany.

Przejęcie urzędu prezydenta Rzeczypospolitej przez p. Narutowicza z rąk p. Piłsudskiego, odbędzie się we czwartek rano.

Program p. Narutowicza.

Warszawa. (AW) „Robotnik" podaje, że podczas wczorajszego przyjęcia delegacyi Wyzwolenia z prezesem Thugutem na czele, prezydent Narutowicz **podziękował delegacyi za akcyę, jaką Wyzwolenie rozwinęło za jego kandydaturą i zaznaczył, że podczas sprawowania wysokiego urzędu prezydenta Rzeczypospolitej, pójdzie za radami Naczelnika państwa,** aby oddziaływać w duchu kompromisowym i nie wiązać się z żadną partyą.

Zapytany o pogląd na **sprawę rządu**, prezydent Narutowicz oświadczył, że **zamierza** po przyjęciu dymisyi obecnego rządu, **powierzyć tymczasowe sprawowanie czynności nadal p. Nowakowi i innym ministrom.**

* * *

Oświadczenie Piasta.

Warszawa (AW). Wczorajsze obrady P. S. L. Piast zakończyły się wydaniem uchwały, w której Piast twierdzi, że „pragnął, aby kandydat na prezydenta skupiał, jeżeli nie wszystkie, to znaczną większość głosów polskich w Zgromadzeniu Narodowem. Dlatego Piast nie wysunął pierwotnego swego kandydata i czynił starania około uzgodnienia poczatkowych stanowisk stronnictw. Tymczasem prawica wysunęła niemożliwej do przyjęcia kandydaturą Zamoyskiego. Wobec tego Piast w ostatniej chwili wysunął kandydaturę Wojciechowskiego".

„Przebieg głosowania — twierdzi pod koniec komunikat — postawił Piasta między dwoma kandydatami, wobec czego Piast, jako stronnictwo demokratyczne i ludowe, nie uważał za możliwe głosować na Zamoyskiego, przedstawiciela arystokracyi i największych posiadaczy ziemskich. Głosowanie więc Piasta na Narutowicza nie było podyktowane żadnym układem z lewicą, a tem mniej z mniejszościami".

Po wyborze Prezydenta Rzplitej.

Kraków, 12 grudnia.

PAT. zatelefonowała wczoraj, iżby prasa prawicowa powitała wybór p. Narutowicza na prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „ze spokojem, jako objaw większości Zgromadzenia Narodowego, którą należy, mimo wszystko, uszanować". W rzeczywistości rzecz ma się nieco odmiennie. Prasa prawicowa z widoczną niechęcią powitała ten wybór, jako dokonany wyłącznie przez lewicę z udziałem mniejszości narodowych. Prasa prawicowa wyraża obawę, że i **nowy rząd** utworzony będzie jednostronnie, przy udziale tychżesamych czynników. Prasa prawicowa, która od początku do końca na prezydenta Rzeczypospolitej stawiała kandydaturę Zamoyskiego, uważa za wybór p. Narutowicza odpowiedzialnym p. Witosa z P. S. L.

„Cóż będzie dalej? — pyta „Kuryer Warsz." w artykule wstępnym o wyborze prezydenta Rzeczypospolitej: „Wierni swym zasadom — powiada ten dziennik — będziemy to śledzili nadal z zimną krwią, z niezbędnym spokojem. Tylko bowiem całkowita równowaga umysłów i opanowanie uczuć może nam zapewnić trafny wybór dróg postępowania. Niepodobna wszakże ukrywać, **że sytuacya jest ciężka.** Obóz narodowy, przejęty z całej duszy współpracowania pozytywnego dla dobra państwa i narodu, **został zepchnięty do roli opozycyi.** Przedstawiciel obcych posiadających przeciwko sejmowi z radykalistami społecznymi i żydostwem, i wybiera się tworzyć z niemi rząd".

Główny organ narodowej demokracyi „Gazeta Warsz." podnosi głównie fakt głosowania za kandydaturą p. Narutowicza, posłów z mniejszości narodowych. „Jeżeli pan Gabryel Narutowicz — pisze ten dziennik — zdecydował się w tych warunkach przyjąć mandat prezydenta, **naród uszanuje urząd i w jego osobie,** bo litera prawa stoi za nim. Ale faktem jest i poczucie, że prawo moralne, wola narodu polskiego, nie stoi za nim. Nowy prezydent dostał 181 głosów polskich i 150 głosy żydów i innych, obcych przeważnie państwu".

Komisya parlamentarna Chrześcijańskiego Związku Narodowego ogłasza w dziennikach warszawskich oświadczenie, w którem twierdzi, że kandydatura p. Narutowicza została narzucona „na prezydenta Rzeczypospolitej głosami obcych narodowości". Grupy Zjednoczenia — czytamy w tem oświadczeniu — ustalowały za pośrednictwem swej wspólnej komisyi parlamentarnej wejść w styczność z grupą P. S. L. — Piasta, w porozumieniu z którą przeprowadzono wybory marszałków Sejmu i Senatu. Usiłowania te podejmowano bez przerwy, z spokojną cierpliwością, w szczególności w ciągu całego tygodnia ostatniego, podając kolejno kandydatury: W. **Trampczyń-**

skiego, Ignacego **Paderewskiego**, Maurycego **Zamoyskiego**, Stanisława **Głąbińskiego**, jen. Józefa **Hallera**, prof. Kazimierza **Morawskiego**, ale bezskutecznie. Grupa P. S. L. — Piasta, odmawiając oświadczenia za jakimkolwiek kandydatem wspólnym, tuż przed głosowaniem wysunęła własnego kandydata w osobie p. **Wojciechowskiego**, o którym jej przewódca twierdził, że wrazie wyboru zrzeknie się godności, a w ciągu głosowania przerzuciła swe głosy na kandydata obcych narodowości“.

Umiarkowany organ lewicowy „Kuryer Polski“, przewidując zarzuty prawicy przeciw wyborowi p. Narutowicza z powodu oświadczenia się za jego kandydaturą przedstawicieli mniejszości narodowych, zauważa, że argumentacya taka polega „na pomieszaniu dwóch pojęć: głowy państwa i rządu w państwie. Żaden rząd silny i trwały nie jest u nas możliwy, któryby był zdany na łaskę i niełaskę mniejszości narodowych z ich nieznanym jeszcze do potrzeb państwa stosunkiem i nieznanym zakresem praktycznych aspiracyj. Zupełnie inaczej przedstawia się rzecz z prezydentem Rzeczypospolitej, który z chwilą wyboru natychmiast traci wszelką partyjną barwę, ale co ważniejsza, wszelki bezpośredni kontakt z partyami i wszelką od nich zawisłość. Do konstytucyi naszej nie wprowadziliśmy na szczęście żadnych *pacta conventa* i prezydent wybrany przez żadnych wobec tych, którzy go wybrali, nie ma zobowiązań. Zobowiązany jest wobec wszystkich i wobec całości narodu i państwa.

Za słabą stronę kandydatury M. Zamoyskiego uważałby „Kuryer Polski“, gdyby ona była przeszła, że ani jeden głos niepolski nie byłby padł za jego wyborem.

Ostatecznie konkluduje ten dziennik: „Przebieg dnia wczorajszego okazał, że stronnictwa nasze **na żaden jednolity plan** akcyi zdecydować się nie umiały. Przynajmniej nie przed wyborem prezydenta. Może dziś, po wyborze, zechcą spokojnie rozpatrzyć sytuacyę i choćby retrospektywnie, zdać sobie sprawę, że podstawa wyboru p. Narutowicza, nie wyklucza bynajmniej dokończenia dzieła tak, aby Polska otrzymała rząd, **na polskiej, parlamentarnej większości oparty**“.

Demonstracje w Warszawie

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa 11 grudnia (Z). Dzisiejszy dzień w Warszawie miał przebieg bardzo burzliwy. Rano o godzinie pół do dziewiątej silne oddziały policji zamknęły dostęp do Sejmu. Równocześnie na placu Trzech Krzyżów, na Nowym Świecie, Alejach Ujazdowskich zaczęły się pojawiać grupy studentów. O godzinie 9.30 policja dwoma rzędami zamknęła wejście do Sejmu. Oprócz oddziałów policji pieszej i konnej na ulicach, w bramach domów były również ukryte oddziałki policji.

Demonstranci zatrzymywali wszystkie samochody, zdążające do Sejmu i dopiero po sprawdzeniu tożsamości, przepuszczali je dalej. W ciągu dnia ukazało się rozporządzenie komisarza rządu z zakazem gromadzenia się na ulicach.

Demonstranci poturbowali cały szereg posłów. Wczoraj pobito posła Erdmanna, dzisiaj posła rabina Kowalskiego. Na placu Trzech Krzyżów **pobito dwóch posłów żydowskich. Pobity został również senator Deutscher z Krakowa. Na posłów o wyglądzie semickim rzucano zgniłe jaja.**

O godzinie pół do 12-tej tłum manifestantów **zagrodził drogę posłom Daszyńskiemu, Jaworowskiemu i senatorowi Limanowskiemu**, a następnie wepchnął ich do bramy domu przy placu Trzech Krzyżów pod l. 10. P. Daszyński telefonował po pomoc i wkrótce przybyła znaczniejsza ilość robotników. **Ze strony demonstrantów padły strzały**, a wówczas eskorta Daszyńskiego rzuciła się na ziemię i rozpoczęła się odstrzeliwać. Po pewnej wymianie strzałów demonstranci cofnęli się.

O godzinie 11-tej **zatrzymano tramwaje.** Tłum zatrzymywał auta i dorożki, przepuszczając tylko posłów z obozu narodowego. Wielu posłów udało się do Sejmu **pod eskortą policji.**

W Sejmie rozegrał się cały szereg zajść między posłami obu obozów. Wczoraj demonstrowano przeciwko ministrowi spraw wewnętrznych Kamieńskiemu. Zwracając się do niego poseł **Diamand** zawołał: „Ty łotrze, ty łajdaku. Pan zorganizował zasadzkę! Won stąd!“

Po ulicach krążą liczne patrole policji pieszej i konnej. Wzmocniono wszystkie posterunki. Koło południa wyruszyło wojsko. W Alejach Ujazdowskich demonstranci **obrzucili prezydenta Narutowicza śniegiem i przybrali wobec niego tak groźną postawę, że dowódca eskortującego szwadronu szwoleżerów kazał zniżyć lance** i wówczas dopiero tłum ustąpił.

„Rzeczpospolita“ donosi, jakoby dotychczas **4-ch ludzi zostało zabitych, a dziesięciu ciężko rannych.** Pobitych i lekko rannych ma być bardzo wielka ilość. Okazuje się, że redaktor „Robotnika“ Helówko został ranny w twarz kulą rewolwerową.

Jak dotychczas, demonstracje **można uważać za skończone.** Mimo to jednak ulica jest bardzo wzburzona. Przeciągają tłumy demonstrantów i kontrdemonstrantów ze sfer socjalistycznych, pomiędzy którymi **przychodzi do starć.** Akademicy w ciągu przedpołudnia zatrzymywali tramwaje i usunąwszy personal, jechali w kierunku Sejmu. W wielu miejscach **z tramwajów padały strzały. Do gęstej strzelaniny przyszło również na ulicy Nowy Świat. Pobity został również poseł Anusz.**

W czasie demonstracji w wielu miejscach wiwatowano na cześć Piłsudskiego. Padały okrzyki: **„Niech już będzie Piłsudski, byle nie Narutowicz“.**

(Wir). Wypadki uliczne wywołały w Sejmie wzburzenie w centrum i na lewicy, ale także **potępienie wśród stronnictw prawicowych.** Chrześciańska demokracja wydała też odezwę, w której krytykując wybór prezydenta Rzeczypospolitej, dokonany głosami obcych narodowości, podnosi, że mimo to ponad obrażone uczucie narodowe **stać winny interes i dobro państwa,** które mogą być zabezpieczone jedynie przy zachowaniu ładu i spokoju. Cel ten tylko można osiągnąć na drodze wskazanej przez konstytucję, na której stoją i stać będą posłowie i senatorowie, wybrani zaufaniem narodu. Odezwa podpisana przez chrześciańsko-demokratyczny klub poselski i senatorski wzywa do zachowania spokoju i do wszczęcia wytrwałej codziennej pracy nad wytworzeniem w kraju sił narodowych i chrześciańskich.

Pośród wszystkich stronnictw sejmowych panuje jednomyślna opinja, że właściwym sprawcą ze wszech miar ubolewania godnych krwawych zajść jest minister Kamieński. Zajścia wczorajsze i dzisiejsze w godzinach przedpołudniowych można było zlikwidować sprawnie i z najmniejszym wysiłkiem przez niedopuszczenie do gromadzenia się publiczności na ulicach. Na najbliższem posiedzeniu Sejmu ma się pojawić wniosek **o postawienie ministra Kamieńskiego w stan oskarżenia za niedbalstwo i lekkomyślność w ocenie wypadków** oraz za niewydanie odpowiednich zarządzeń.

(Wir) Poseł Piotrowski PPS. został **ciężko pobity kijami.** Pobici również zostali senator Misiołek PPS. oraz posłowie Szydłowski i Cieplak PSL.

Dalsze szczegóły.

Warszawa 11. grudnia. (Z) W dalszym ciągu dowiaduję się nowych szczegółów dzisiejszej demonstracji. O godzinie 12-ej zjawił się od strony Belwederu szwadron ułanów. Około ulicy Pięknej **manifestanci zbudowali barykady z ławek.** Szwadron policji konnej szarżował na tłum, który rozproszył. Poseł Hertz z N. P. R. opowiadał dziennikarzom, że widział jak w Alejach Ujazdowskich tłum obrzucił śniegiem prezydenta Narutowicza. Pobito również sprawozdawcę pism żydowskich Singera.

Gdy do Sejmu przyjechał minister **Kamieński,** socjaliści zatrzymali samochód i w ostrym tonie zaczęli mu robić wyrzuty z powodu niewydania potrzebnych zarządzeń. Minister odpowiedział z flegmą, że wydał wszystkie zarządzenia, jakie uważał za potrzebne.

Wedle ceremoniału miał przyjechać z prezydentem Rzeczypospolitej prez. min. **Nowak,** lecz w ostatniej chwili oświadczył, że jest chory. Mimo to jednak **p. Nowak wieczorem ukazał się w sejmie.** Ogólną uwagę zwracała nieobecność w sejmie ministra spraw wojskowych jen. Sosnkowskiego.

W celu zapobieżenia powtórzenia się wypadków porannych, jakie dotknęły prezydenta Narutowicza zarządzono z Łazienek wymarsz całego pułku szwoleżerów. **Szwoleżerzy oczyścili zupełnie drogę z Sejmu do Belwederu** i eskortowali nowego prezydenta w drodze powrotnej do domu.

Gdy prezydent wchodził do powozu, nagle na stopniu stanęła jakaś wytwornie ubrana kobieta z podniesioną ręką. Damę tę przytrzymał poseł Bryl. Aresztowana zeznała, że chciała rzucić śniegiem na prezydenta Narutowicza. O pół do drugiej po południu ukazały się w Alejach Ujazdowskich **dwa samochody wojskowe z karabinami maszynowemi.** W tym samym czasie minister Kamieński oświadczył w Sejmie, że komendant policji warszawskiej Sikorski został aresztowany za bezczynność.

Warszawa 11. grudnia (Wir). Kiedy senator Limanowski prowadzony przez Daszyńskiego wszedł do przedsionka gmachu sejmowego, po wytrzymaniu **półtoragodzinnego oblężenia**, zetknął się z nimi wychodzący właśnie poseł Haller. Jenerał Haller, który uchodził w oczach lewicy za jednego z aranżerów demonstracji, usłyszał od posła Daszyńskiego wykrzyknik: „Precz!“ Stało się to pobudką do licznych posłów socjalistycznych do obrzucenia gen. Hallera stekiem obelg tak, iż gen. Haller z kilku posłami prawicy cofnął się pod osłoną woźnych sejmowych napowrót do wnętrza gmachu.

Przeciw wykroczeniom.

Warszawa 11. grudnia (Z). W ostatniej chwili „Kurjer Warszawski“ i „Gazeta Warszawska“ wydały odezwę następującej treści: „W porozumieniu z grupami Chrześcijańskiej Jedności Narodowej, zwracamy się do ludności miasta Warszawy manifestującej swe uczucia, aby powstrzymać się stanowczo od wszelkich wykroczeń i aktów gwałtu“.

Scena w Sejmie.

W tymsamym czasie odbyła się w Sejmie szczególnie charakterystyczna scena. Grupa posłów **Wyzwolenia** wpędziła posłów związku ludowo-narodowego do ich lokalu klubowego. Posłowie ci zamknęli się w swym lokalu i nastąpiło kilkokwadransowe oblężenie. Jeden ze sprawozdawców sejmowych p. Olszewski, który chciał się wydalić na zewnątrz popadł w konflikt z oblegającymi posłami, z którego wyszedł **znieważony słownie i czynnie. W kilka godzin później red. Olszewski spoliczkował senatora z Wyzwolenia p. Żukowicza. Sprawa między nimi ma być załatwiona w drodze honorowej.**

Konferencja przewodniczących.

Warszawa 11 grudnia (W.r). Zajścia uliczne i sejmowe spowodowały marszałka Rataja do zwołania konferencji przewodniczących, na której zaproponował wydanie wspólnej odezwy podpisać się mającej przez przedstawicieli wszystkich stronnictw sejmowych, a nawołującej ludność do zachowania spokoju. Propozycja ta znalazła zrazu aprobatę i redakcję odezwy po-

lecono p. Thugutlowi. Po 20-minutowej pauzie rozpoczął się dalszy ciąg konferencji, na którą stawili się też prez. min. Nowak, min. Kamieński oraz w zastępstwie ministra wojny szef sztabu generalnego Sikorski. Po ożywionej dyskusji, dotyczącej manifestacyj ulicznych, postanowiono wezwać rząd do przywrócenia w stolicy porządku w ramach ustaw, przyjęcia do wiadomości, że rząd poczynił a po części poczyni potrzebne zarządzenia nie cofając się nawet przed najbardziej ostremi środkami. Na konferencji stwierdzono dalej, że wszystkie stronnictwa potępiają tych, którzy dokonywują zakłócenia spokoju publicznego.

Następne posiedzenie Sejmu odbędzie się we czwartek o godzinie 4-tej popołudniu, z następującym porządkiem obrad: 1). Pierwsze czytanie ustawy o prowizorjum budżetowem; 2). nagłość wniosku p. Korfantego o wprowadzeniu waluty polskiej na Górnym Śląsku; 3). Nagłość wniosku posła Gdyka o walkę z drożyzną; 4). Wybór członków komisji kontroli długów państwowych.

Jak donosi telegram z **Filadelfii,** Clemenceau przybył tam powitany owacyjnie. Senator Paaper wygłosił mowę, w której oświadczył, że Ameryka odsunęła się wprawdzie od spraw europejskich, **ale w każdym razie nie od Francyi.** Naród angielski nie poczynił wprawdzie żadnych obietnic, ale Francya może być pewna, że w razie niespodziewanego ataku na nią **miljony Amerykanów przyjdą jej z pomocą.**

Clemenceau odpowiadając streścił swoje dotychczasowe przemówienia i wskazał, że nie przybył po to, by siać nienawiść przeciw Niemcom. Życzeniem Francyi jest, **by nastąpiło ogólne pojednanie, polegające na częściowem wyrównaniu szkód.** Ociąganie się Niemiec jest dla Francyi oznaką poważnego niebezpieczeństwa. Wreszcie podkreślił Clemenceau, że zawieszenie broni i zawarcie pokoju, **było w przeważnej części dziełem Stanów Zjednoczonych. Los Europy zależy od stanowiska Stanów.**

Clemenceau o sojuszu Ameryki, Anglii i Francji.

Ameryka winna współdziałać w sanacji Europy.

Waszyngton, 9 grudnia.

Clemenceau po śniadaniu wydanem na jego cześć przez senatora Ledge udał się do Continental Marmoral Hall, gdzie wygłosił przemówienie wobec 2.000 z górą słuchaczy. Wśród uczestników znajdowali się między innymi ambasador Francyi, wybitne osobistości ze świata dyplomatycznego i politycznego oraz wszyscy członkowie komisyi dla spraw zagranicznych senatu.

Clemenceau streścił poprzednie przemówienie wskazując specyalnie na kłamliwość o skarżeń o militaryzm i imperializm **skierowanych przeciw Francyi.** Przybyłem tu — mówił Clemenceau — niosąc **orędzie pokoju** dla wszystkich ludzi. Domagam się tylko zrozumienia i dobrej woli ze strony Stanów Zjednoczonych dla Francyi.

Podając krótki przebieg wypadków, jakie miały miejsce od r. 1914 do r. 1919. Clemenceau przypomniał, że Ameryka nie zdecydowała się nagle na zajęcie stanowiska po stronie sojuszników, gdyż miała dostatecznie wiele koniecznego czasu na reflexye przed powzięciem tej decyzyi. Clemenceau wyraził następnie żal z tego powodu, że Ameryka uważała za wskazane **pozostawić Europę swemu losowi** bez uprzedzenia jej o tem i to po współpracy nad redakcyą traktatu wersalskiego, na którym nietylko widnieje podpis Ameryki, lecz który jest ukonstytuowany według ideałów sprawiedliwości i wolności tak drogich Amerykanom, w znacznej mierze na podstawie inicyatywy Wilsona.

Clemenceau zaznaczył w dalszym ciągu swego przemówienia, iż nie domaga się od Stanów Zjednoczonych interwencyi w sprawach europejskich, zastanawia się tylko nad tem, czy po przeprowadzeniu walki dla uzyskania traktatu wersalskiego, Stany Zjednoczone nie uważają, **że ich odpowiedzialność wchodzi w grę przy jego wykonaniu.** Clemenceau oznajmił, że pragnieniem Francyi jest **spłata długów,** dodaje jednak, że **wyraźna zła wola ze strony Niemiec** w kwestyi naprawy szkód, wyrządzonych przez Niemcy we Francyi, nie pozwala jej na to w obecnej chwili. Zwycięska, lecz zniszczona Francya, odbudować się musi **własnymi środkami.**

Clemenceau streścił następnie rozmowę, jaką odbył w dniu 7 grudnia w Nowym Yorku z wysoką osobistością, wobec której kanclerz niemiecki dr. Cuno oświadczył w czasie swego pobytu w Stanach Zjednoczonych, że w okresie najbliższych 10-ciu lat port w **Hamburgu** dojdzie do takiego rozkwitu **jakiego nigdy jeszcze nie osiągnął.**

Po wykazaniu niebezpieczeństwa, na jakie narażona jest Francya **na swej granicy wschodniej,** zakończył Clemenceau przemówienie stwierdzając, że Francya pragnie przedewszystkiem pokoju. **Traktat wersalski musi być wykonany.** Najlepszym zaś środkiem do jego realizacyi byłby układ „arrangement" pomiędzy Ameryką, Anglią i Francyą.

* * *

Orędzie Hardinga przeciw zbrojnym sojuszom.

(PAT). Dzienniki paryskie donoszą z Waszyngtonu, że Harding w orędziu do kongresu oświadczył, że Stany Zjednoczone nie **podpiszą nigdy traktatu zawierającego sojusz zbrojny** oraz unikać będą przyjęcia jakiegokolwiek zobowiązania, któreby mogło postawić Ligę narodów na ich drodze. Orędzie domaga się usilnie ratyfikacyi waszyngtońskiego układu morskiego i podsuwa myśl, ażeby układ ten **rozciągnięto także i na inne mocarstwa** w celu uniknięcia wojny.

TEATR M. IM. JUL. SŁOWACKIEGO.

„JUDYTA".

TRAGEDJA W 5 AKTACH A 6 ODSŁONACH FRYD. HEBBELA.

(Przekład Karola Irzykowskiego).

„Wierzę mocno, że czas wystawiania sztuk moich dopiero nadejdzie". Tak pisał Hebbel w przedmowie do swego dramatu „Julja". Miał słuszność. Dla swego pokolenia przyszedł on za późno, dla następnego za wcześnie. Pierwszy okres romantyki prześlepił, drugiego nie mógł przewidzieć. Następstwem tego stało się, że do królestwa teatru wprowadził go dopiero okres, w którym opadły złote okowy klasycyzmu a rząd piękna objęła myśl, nie krępowana w pełnym swoim wyrazie. Sztuki Hebbla, pisane w okresie od 1840—1863 dopiero w ostatnim dziesiątku XIX. wieku rozpoczęły naprawdę tryumfalny pochód po scenach niemieckich, poczem przedostały się do literackiego repertoaru teatrów europejskich.

Z pośród wszystkich dramatów Hebbla „Judyta" wykazuje akcję dramatyczną najbardziej skoncentrowaną a obok tego w roli tytułowej daje rozległe pole do popisu aktorskiego przedstawicielkom wszelakiego typu ról bohaterek dramatycznych. Na scenach polskich z tragedyj Hebbla jedna tylko „Judyta" zdobyła prawo obywatelstwa, które jej wywalczyły dwie znakomite polskie tragiczki Stanisława Wysocka i Wanda Siemaszkowa. Miejmy nadzieję, że z bogatego dorobku Hebbla poznamy kolejne i inne dzieła, z których w pierwszym rzędzie zasługują na wystawienie „Herod i Marjanna", „Agnieszka Bernauer" i „Pierścień Gygesa".

Sobotnie przedstawienie „Judyty" było najpiękniejszem ukoronowaniem cyklu gościnnych występów Stanisławy Wysockiej, kreacją o niesłychanie wysokiem dramatycznem napięciu, w którem znakomita tragiczka nasza znalazła sposobność rozwinąć całe bogactwo swej artystycznej skali, wcielona w postać tytulowej bohaterki biblijnego dramatu. Od pierwszej do ostatniej sceny śledziliśmy z napięciem zmaganie się twórczej myśli artystki z teatralnem jej uplastycznieniem w wyrazie. Był to niesłychanie kunsztowny i zajmujący popis, w którym kojarzyła się linja klasycznego gestu z pełnemi ekspresji uczuciem, stopniowana intuicyjnie potęga dramatyczna z szlachetnym patosem gry obmyślanej i wystudjowanej do najdrobniejszych szczegółów scenicznej plastyki. Na tle starannie wyćwiczonego zespołu jaśniała postać Judyty w swej kameleonowej grze uczuć sprzecznych, targających jej duszę, uczucia poświęcenia bohaterskiego i miłości ojczyzny, grą stylowo klasyczną najszlachetniej pojęła pełnię ognia tłumionego, w jakim spala się indywidualnia Hebblowskiej bohaterki.

Tą też jedyna postacią żyje w teatrze tragedja Hebbla, mająca więcej walorów romantycznych jak klasycznych. Do ich uwidocznienia potrzebny jest jednak także sztafaż zarówno ansamblowy jak dekoracyjny i kostjumowy. Tu bezsprzecznie na wysokie pochwały zasłużyło przygotowanie przedstawienia przez teatr Słowackiego, który wystawienie „Judyty" ma prawo uważać za jeden z chwalebniejszych swoich wysiłków artystycznych.

Wszyscy wykonawcy stanęli na wysokim stylu wielkiej tragedji od wykonawcy roli Holofernesa p. Sosnowskiego poczynając, a kończąc na roli trzecioplanowego komparsa. Dumny i szeroki gest p. Sosnowskiego nadawał ton zespołowi, biegnąc równolegle z szlachetną miejscami wytworną linją gry p. Wysockiej.

A z pośród rzeszy przedstawicieli izraelskiego tłumu pod murami oblężonej Betanji wystrzelały od czasu do czasu wspaniale odczute i odegrane epizody. Dali je kolejno p. Szymański w wstrząsającej grozą roli niemowy Daniela, zdobywającego się na wysiłek przekleństwa nad głową rodzonego brata, szlachetna sylweta starca Samuela w stylowej grze p. Kułakowskiego, jak niemniej epizodyczne role Efraima w grze p. Krasnowieckiego, służebnicy Mirzy, granej przez p. Końską, wreszcie interesujące i jak zawsze starannie postawione role pp. Białkowskiego, Zbuckiego i Szymborskiego. **W. Pr.**

Z konferencji w Moskwie.

Odrzucenie wniosku litewskiego. — Raut polski.

Moskwa, 9 grudnia. Na wczorajszem posiedzeniu biura konferencyi rozbrojeń zajmowano się dalej projektem paktu o nieagresyi. Dłuższą dyskusyę wywołał punkt o arbitrażu. **Delegaci litewscy usiłowali przemycić uchwałę, że Polska godzi się na arbitraż w sprawie wileńskiej.** Wszystkie delegacye przyjęły **poprawkę polską, która wyklucza sprawy terytoryalne od arbitrażu.** Poprawka polska była tem motywowaną, że w sprawach terytoryalnych za bierać mogą głos conajmniej trzy strony, t. j. dwa państwa, roszczące sobie pretensye do terytoryum i miejscowa ludność.

Delegacya **litewska odrzuciła** przyjęcie projektu w redakcyi zaakceptowanej przez inne delegacye. Punkt 9 projektu rosyjskiego o ograniczeniu zbrojeń postanowiono **całkowicie usunąć,** przekazując go komisyi techniczno wojskowej.

W sprawie **ilości wojska** zgodzono się, że możliwe jest określenie przez państwo maksimum stanu armii tylko na rok 1923.

Dzisiaj wieczorem, o godzinie 22, w salach przedstawicielstwa polskiego, odbył się raut, wydany przez delegacyę polską. Obecni byli delegaci państw, biorący udział w konferencyi, prócz Litwinów i przedstawicieli Związku rosyjskiego.

Konferencja premierów w Londynie.

Londyn (R). Konferencya premierów przybiera obrót niespodziewany. Bonar Law na żądanie Francyi oświadczył, że Anglia nie obstaje przy nocie Balfoura i że gotowa jest ewentualnie zgodzić się na zniżenie długów zaciągniętych w Anglii przez sprzymierzonych. Z wielkiem naprężeniem oczekują w Londynie wyniku angielskiej rady ministrów, która obraduje w dniu dzisiejszym.

W Paryżu panuje przekonanie, że Anglia zgodzi się na redukcyę długów i wobec tego Francya nie będzie potrzebowała obsadzać zagłębia Ruhry. Nowe propozycye niemieckie uznali wszyscy alianci za nie do przyjęcia. Nie jest wykluczone, że alianci pozostawią Poincaremu wolną rękę w akcyi przeciw Niemcom.

Havas donosi, że oprócz londyńskiej jest planowana jeszcze jedna konferencya jaka ma się odbyć jeszcze przed 15 stycznia.

NADESŁANE.

Za dział ten Redakcya nie bierze żadnej odpowiedzialności.

STOWARZYSZENIE PRZEMYSŁOWE MECHANIKÓW, OPTYKÓW I RYTOWNIKÓW w KRAKOWIE.

ZAPROSZENIE

na **DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE,** które się odbędzie w lokalu Izby rękodzielniczej na Kotłowem, dnia 12. grudnia 1922. t. j. we wtorek, z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ost[illegible] Walnego Zgromadzenia.
2. Zamknięcie [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]
5. [illegible]
6. [illegible]

[illegible] po godzinie [illegible] względu na [illegible]

[illegible]

[illegible]

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW TOWARZYSTWA ZALICZKOWEGO W KRYNICY-ZDROJU

odbędzie się dnia 20 grudnia br. o godzinie 6-tej wieczorem w lokalu Towarzystwa, celem uchwalenia uzgodnionego statutu z ustawą o Spółdzielniach, na które niniejszem PT. Członków uprzejmie zaprasza

Prezes Henryk Nitribitt.

Vr. XVII 6694/22

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

SALOMON GRUBNER kupiec w Krakowie przy ul. Szpitalnej l. 24, został zasądzony tu. wyrokiem z dnia 16. listopada 1922 Vr. XVII 6694/22 8 za przekr. z art. 19 z 2/7 1920 L.: 67 p. 449 Dz. Rp. a to, że w drugiej połowie roku 1922 w Krakowie rozmyślnie żądał i przyjmował cenę nadmierną za przedmioty powszedniego użytku, a to za melasę cukrową — na grzywnę w kwocie 100.000 Mp. w razie jej nieściągalności zamienioną zostanie na areszt przez 10 dni i na ponoszenie kosztów postępowania karnego.

Sąd okręgowy karny Oddział XVII.

Kraków, dnia 29. listopada 1922.

Vr. XVII 6626/22

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

MAURYCY HILFSTEIN, lat 89, urodzony w Gorlicach, syn Józefa i Rozalji, zamieszkały w Krakowie przy ulicy Wolskiej 25, kupiec — zasądzony tu. wyrokiem z d. 18. listopada 1922 Vr. XVII 6626/22 -9 za zbrodnię lichwy wojennej z art. 24 L. 4. ustawy z 2. lipca 1920 L. 67 p. 449 Dz. R. P. a to, iż celem przysporzenia sobie zysku nadmiernego, skupował i gromadził przedmioty powszedniego użytku a to tytoń — na grzywnę w kwocie 20.000 Mp w razie jej nieściągalności na 20 dni aresztu, w myśl § 389 pk. na ponoszenie kosztów postępowania karnego.

Sąd okręgowy karny Oddział XVII.

Kraków, dnia 18. listopada 1922.

Vr XVII 6741/22
11

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

KALMAN LARISCH lat 42, urodzony i zamieszkały w Brzesku, żonaty, syn Uchera i Aunali został zasądzony tu. wyrokiem z dnia 16. listopada 1922 Vr. XVII 6741/22 - 11 za zbrodnię lichwy wojennej z art 24 L. 4 ustawy z 2 lipca 1920 L. 67 p. 449 Dz. R. p. a to, że celem przysporzenia sobie zysku nadmiernego, skupował i gromadził przedmioty powszedniego użytku, a mianowicie wyroby tytoniowe — na grzywnę w kwocie 100.000 Mp. w razie nieściągalności tejże grzywny, na 20 dni aresztu [illegible] wania karnego.

Sąd okręgowy karny Oddział XVII.

Kraków, dnia 30. sierpnia 1922.

Vr. XVII 1621/22
17

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej!

BŁAŻEJ MOLAK syn Mikołaja i Reginy, wyrobnik, lat 35 liczący, **STANISŁAW STECZKO** syn Jana i Rozalji, wyrobnik lat 20, zamieszkali w Liszkach — zostali zasądzeni tu. wyrokiem z dnia 20. kwietnia 1922 Vr. XVII 1621/22 10 za zbrodnię usiłowanej lichwy wojennej, a to, że we wrześniu 1921 w okolicy Chełmka w zamiarze pozbycia i dostarczenia potajemnie i bez zezwolenia, usiłowali w nocy wynieść za granicę górnośląską 18 klg. kiełbasy — na karę aresztu każdy przez jeden miesiąc i grzywnę każdy po 2.000 Mp., którą w razie nieściągalności zamieni się każdemu na areszt przez [illegible] nego.

Sąd okręgowy karny Oddział XVII.

Kraków, dnia 21. listopada [illegible]

Dnia 22. grudnia 1922 r. o godz. 2-giej popołudniu, odbędzie się w sali Stowarzyszenia

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Członków Stowarzyszenia oszczędności i pożyczek w Pilźnie z nieograniczoną poręką zaprotokołowanego.

Porządek obrad.

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Zmiana statutu dla uzgodnienia z przepisami ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. Nr 111, poz. 733 Dz. U. R. P.

ZA RADĘ NADZORCZĄ:

B. WOJCIECHOWSKI	ANDRZEJ PAWLUS
Sekretarz.	Prezes.

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU PŁASZOWSKIEJ PAROWEJ

Fabryki Dachówek i Cegieł

Słow. zarejestr. z poręką ogr. w Krakowie

[illegible]

VII. Nadzwycz. Zgromadzenie Członków,

które się odbędzie we czwartek, dnia 21 grudnia 1922 o godzinie 4-tej popołudniu w kancelarji adw. dra L. Merza, przy ul. Starowiślnej 1.

Porządek dzienny:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Zgromadzenia.
2. Uchwalenie rozwiązania i likwidacji Stowarzyszenia.
3. Wybór likwidatorów.

W razie braku kompletu odbędzie się następne Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie tego samego dnia o godzinie 5-ej popoł. bez względu na komplet.

Sody amoniakalnej, Sody kaustycznej i Chromianu Potasu kupię kilka wagonów z pozwoleniem na wywóz do Czechosłowacyi. Podać

M. sala & Comp., Praga VII., Jeronymova 1139.

Poszukujemy

DYSTYLATORA

rutynowanego do Warszawy, do wyrabiania wódek i likierów, z własną inicjatywą. Warunki uprasza się wymienić w ofercie, jak również załączyć odpisy świadectw.

Zgłoszenia należy skierować pod „B. Z. W." do Tow. Akc. REKLAMA POLSKA, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6

UBRANIA MĘSKIE DZIECIĘCE

w wielkim wyborze po zniżonych cenach poleca:

DOM KONFEKCYJNY

EMIL KATZ i S-ka

Kraków, Grodzka 25

b. długoletni kier. firmy Hellman Kohn i Syn.

MARMOLADY

pierwszej jakości, zawierającej 55 procent cukru, twardej do krajania, w skrzynkach 10 Kg. dostarcza z własnej fabryki tylko hurtownie

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A.

Kraków, Sławkowska 1, Telefon 2378.

Dzierżawy do 100 morg. ornej

ziemi z budynkami, blisko kolei poszukuje agronom. Warunki proszę podać firma **Br. Krasicki, Kraków, Gołębia 18.**

Poszukujemy natychmiast

Intel. człowieka, **dobrego rachmistrza**, obeznanego z kalkulacją kupiecką i **biegłego korespondenta** polsko-niemieckiego.

Reim - Ska zar. z o. o. Kraków, Rynek 37

Większe przedsiębiorstwo przemysłowe poszukuje

zdolnego urzędnika

z [illegible] w zakresie materjałów i doświadczeniem w zakupie materjałów i buchalterji magazynowej, władającego językami polskim i niemieckim. — Ubiegać się mogą tylko panowie posiadający długoletnią praktykę w większych przedsiębiorstwach

Oprócz tego ma być obsadzoną posada biegłego korespondenta polsko-niemieckiego.

Szczegółowe oferty z podaniem referencyj, warunków płacy i dołączeniem odpisów świadectw skierować należy pod „Zdolny urzędnik" do administracji tego pisma.

Kupię prawdziwe korale

płacę najwyższe ceny. — **Ch. Dekler, Kraków Floryańska 4.**

Zarząd Dóbr Czulec

poszukuje

Maszynisty do tartaku i narzędzi rolniczych, żonatego, bezdzietnego lub kawalera.

Młynarza, obeznanego z wysokiem mlewem, motorem Diesla i elektrycznością, kawalera lub żonatego

---

Gorzelnik z kursem krakowskim poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Administr. „Kuryera" pod „Gorzelnik".

Zeby sztuczne nowe, używane, nawet połamane, złoto, platynę kupuje specyalista. Płacę za ząb od 1.000 do 3.000 Mkp. **Grodzka 18, front, I. p.** na lewo w pracowni.

Generalne Przedstawicielstwo na

POLSKĘ

Società Italiana

PIRELLI

KRAKÓW GERTRUDY 2.

Nr 17376

ZARZĄD OKRĘGOWY LASÓW PAŃSTWOWYCH W ŁUCKU ogłasza, że w dniu 10 grudnia br. o godzinie 12-tej w południe w lokalu tegoż Zarządu w Łucku, odbędzie się

LICYTACJA

drogą złożenia deklaracyj pisemnych — na sprzedaż drzewostanów, drzew pojedynczych — z przerębu, oraz posuszu i leżaniny, znajdujących się w Nadleśnictwach Hulan, Kiwerce, Klewań, Kowel, Kostopol, Krynno, Luboml, Łuck, Podłużne, Ostróg, Sarny i Użeilnig.

Wykaz jednostek sprzedażnych, szczegóły sprzedaży, warunki przetargu, wzór oferty i umowy, są do przejrzenia w Z.O.L.P. w Łucku, w odnośnych Nadleśnictwach i Departamencie Leśnictwa M.R. i D.P. w Warszawie, ul. Senatorska 15.

Zarząd Okręgowy Lasów Państw. w Łucku.

Powozy nowe eleganckie, lekkie, na oliwnych osiach, wózki jesionowe na resorach, wózki bez resorów do sprzedania

w Pracowni powozów Szymskiego

Kraków, ul. Rakowiecka 11.

Przyjmuje grunt. reperacye i odnawianie pojazdów

Stowarzyszenie pożyczkowe „Praca i Oszczędność" w Jordanowie

zaprasza Członków na

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

dnia 22 grudnia 1922 o godz. 1 popołudniu

a to

w celu uchwalenia nowego statutu.

Karol Wrążlewicz, sekretarz. — Jan Mikołajczyk, przewodniczący.

OKAZJA! NA GWIAZDKĘ! OKAZJA!

20 książek za 4000 Mk.

Książki te, z których każda stanowi odrębną całość, stanowią bibljotekę. Nadsyłacie do Tow. wyd. „**Jedność i praca**", Warszawa, ul. Chmielna 47 a. W. K., a natychmiast będą Wam wysłane książki, które otrzymacie za zaliczeniem pocztowem.

OKAZJA! NA GWIAZDKĘ! OKAZJA!

Dom trzypiętrowy

przy plantach w Krakowie, z wolnym frontowym lokalem (na bank lub inne przedsiębiorstwo) do sprzedania Polakowi rzym.-kat. Bliższych informacyj udzieli kancelarya w Krakowie, Kapucyńska 3, II. p.

NIEDOWIARKI! KONKURENCJA!!!

WIELKA Wyprzedaż gotowych ubrań

Postanowiliśmy przez czas ograniczony wysyłać pocztą za pobraniem, każdemu kto przyśle swój dokładny adres, **eleganckie, modne**

GARNITURY MĘSKIE

z dobrego trwałego materjału we wszystkich kolorach najnowszych i desenach lub w krateczkę. Cena tylko Mk. 47.000, z lepszego materjału gatunek A Mk. 56.500.— i Mk. 60.000., gat. B z dobrego, wykwintnego materjału Mk. 75.000.—, gat. C granat, boston Mk. 95.000.—, gat. D kortowe Mk. 100.000.—, gat. E kortowe jasne Mk. 125.000.—

PALTA JESIONKI z dobrych zimowych materjałów, fasony ostatniej mody we wszystkich kolorach, fasony kimonowe lub raglany gat. A Mk. 58.000.—, gat. B Mk. 70.000.—, gat. C 85.000.—, gat. D Mk. 95.000.— i Mk. 125.000.—

KURTKI MYŚLIWSKIE NA WACIE gat. A Mk. 39.000.—, gat. B Mk. 55.000.— w najlepszym gat. Mk. 75.000.

SPODNIE GOTOWE z dobrego materjału ładnie uszyte, gładkie lub w krateczkę Mk. 12.000.—, gat. B z lepszych fabryk Mk. 15.000.—, gat. C Mk. 21.000 gat. D z bostonu lepszych fabryk Mk. 27.000.—, z czystego kamgarnu Mk. 30.000.—, 33.000.—, 36.000.—, i 40.000.—, gat. E do ubrań wizytowych czarne tło, białe paski Mk. 32.000.—.

(Przysłać miarkę w centymetrach, szerokość talji i długość, można nitką.)

Opakowanie i przesyłka na rachunek kupującego.

BEZ RYZYKA! O ile towar się nie podoba, przyjmuje takowy z powrotem.

ADRES DLA DZIAŁU UBRANIOWEGO:

Józef JAKUBOWICZ

Warszawa, Sienna 27-20 (dom wł.)

Uwaga: za nasze gotowe wyroby otrzymujemy codziennie wiele podziękowań i powtórne zamówienia.

Krój i robota warszawska. Przy większych zamówieniach pożądanym jest zadatek.

Okazyjnie do sprzedania: Benzynowy motor 6 HP. Młocarnia cylindrowa. Kopiarka. Kosiarka. 2 żniwiarki. Auto ciężarowe 60 HP. firmy „Mercedes". Wiadomość: **Jan Łacina, Tarnów.**

RYBY wędzone i marynowane,

Szproty i bitlingi wędzone jakoteż surowe szproty i śledzie bałtyckie dla fabryk konserw wagonowo i w mniejszych ilościach dostarczają po cenach konkurencyjnych

„Zjednoczona Wędzarnie Pomorskie"

Biuro Kraków, Pańska 11, I. p. Tel. 2331.

Towar codziennie świeży na składzie. Zamówienia mniejszych ilości wprost z wędzarń do 3-ch dni. Zamówienia dla kółek rolniczych, składnic i spółdzielni, przyjmuje „Wzrost" Związek Ekonomiczny Kółek rolniczych Kraków, Wiślna 8. Zamówienia należy już obecnie uskuteczniać.

ZAMÓWIENIA NA RYBY ZATORSKIE

(hurtownie) loco Kraków

przyjmuje

SEKCJA HANDLOWA ZWIĄZKU ZIEMIAN

w Krakowie, ul. św. Jana 3-5, I. p.

(przy Banku Ziemian).

Pokój w środmieściu nie z osobnem wejściem z prawie nową sypialnią do sprzedania dla bezdzietnego małżeństwa. Zgłoszenia do Administr. „Kuryera" pod „2 miliony".

WPISY na kursa nauki języka polskiego i niem. dla dzieci i dorosłych w osobnych kom....ach oraz indywidualnie przyjmuje codziennie od godz. 6—7 popołudniu **Dyrekcya Szkoły Ewang.** Kraków, Grodzka 60.

Sklep **modniarski** z towarem, dobrze prosperujący, blisko śródmieścia z powodu wyjazdu, do sprzedania. Zgłoszenia do Administracyi „Kuryera" pod „Sklep".

Wiadomości bieżące.

Kraków, 12 grudnia.

Akademia ku czci Petöfi'ego.

Wczorajsza uroczystość Petöfiego odbyła się w podniosłym nastroju w wypełnionej po brzegi auli Uniwersytetu w obecności senatu i przedstawicieli władz.

Po odegraniu hymnu narod. węgiersk. przez orkiestrę, przemówił prezes Związku literatów, prof. Dr. M. Szyjkowski, zaznaczając konieczność powojennej odbudowy kulturalnej, zwłaszcza wśród narodów ościennych i związanych od wieków wspólną tradycyą historyi. Mowca przeprowadził paralelę pomiędzy bojową pieśnią węgierskiego poety, a po skimi ra psodami wojennymi. Przypomniał, że Petöfi był adjutantem generała Bema, i że padł od kozackiej spisy, broniąc kraju przed najazdem moskiewskiego barbarzyństwa. To zestawienie: Bem-Petöfi — jest najpiękniejszym dwu głosem czynu, na jaki kiedykolwiek mogły się zdobyć dwa zaprzyaźnione narody.

Nastąpiła prelekcya prof. J. Dąbrowskiego, omawiająca życie (urodz. 1 maja 1823 umarł 31 sierpnia 1894) i działalność węgierskiego poety. Następnie panna Malicka i p. Węgierko, deklamowali bojowe wiersze Petöfiego w pięknem tłumaczeniu A. Waśkowskiego. Pieśni polskie i hymn narodowy polski, zamknęły tę piękną manifestacyę przyjaźni polsko-węgierskiej.

Walka z drożyzną.

W ubiegłą sobotę — jak donosiliśmy — odbyła się w Województwie krakowskiem konferencja w sprawie wzmagającej się z dnia na dzień drożyzny. Konferencja została zwołana przez wojewodę dra Gałeckiego, na skutek masowych głosów, odzywających się na zebraniach związków urzędniczych, zrzeszeń konsumentów itd., a żądających energicznej interwencji władz, bezwzględnego pociągania do odpowiedzialności winnych przekroczenia cenników, oraz daleko idących zarządzeń karnych na paskarzy.

Województwo krakowskie, podobnie jak i Magistrat, a więc władza polityczna I. instancji, w zwalczaniu lichwy posługiwać się mogą środkami, nie przekraczającymi ramy ustaw, które pod tym względem nie przyznają władzom wojewódzkim i urzędom I. instancji szerokiej ingerencji. Jedynie czynniki rządowe mogą powziąć pewne zasadnicze uchwały i zadecydować o systemie tępienia drożyzny — co niewątpliwie dojdzie do skutku na konferencji, jaka odbędzie się w tej sprawie w dniu 19 bm. w Warszawie.

Obecnie Magistrat krakowski wszelkie doniesienia o przekroczeniach cenników przez piekarzy, rzeźników, masarzy i węglarzy, odsyła celem dalszego załatwienia Prokuratorji państwa, o ile nie wymierza kar pieniężnych w drodze administracyjnej. Magistrat apeluje do wszystkich warstw ludności krakowskiej, aby nazwiska niesumiennych kupców, nie trzymających się taryf maksymalnych, zgłaszała do wydziału III. B. Magistratu krakowskiego, który sprawy skieruje do Prokuratorji państwa. Tylko silna postawa mieszkańców Krakowa w bezzwłocznem podawaniu władzom nazwisk paskarzy, zdoła chociaż w części ukrócić panoszącą się lichwę.

Zaznaczyć jednak należy, że dopokąd nowela do ustawy o bezkarności lichwy, uprawianej przez producentów, nie będzie zniesioną, depoty wszelkie środki przedsięwzięte, czy to przez Województwo czy to przez Magistrat, względnie przez prokuratora i władze sądowe, nie odniosą konkretnych rezultatów.

Dalszy ciąg konferencji w sprawie zwalczania drożyzny w naszem mieście, odbędzie się w piątek 15 bm.

Ustalenie granicy na G. Śląsku

Racibórz, 10 grudnia. Rozstrzygnięcie w sprawie przynależności spornych gmin Hać, Owsice i Pyszcz, nastąpi w czasie od 10 do 15 grudnia. Niemiecka delegacja, pod kierownictwem ministra Gepperta, przebywa od dłuższego czasu w Raciborzu i zamieszkuje w gmachu landrata raciborskiego. W ubiegły wtorek odbyła się w sprawie wymienionych gmin konferencja w Morawskiej Ostrawie, na której Czesi podnieśli kilka zastrzeżeń, które muszą być wyjaśnione. Wobec tego rozstrzygnięcia w sprawie przynależności wymienionych gmin spodziewać można się w przyszłym tygodniu.

Ustalenie niemiecko-polskiej granicy w powiecie raciborskim także zostało odroczone. Międzysojusznicza komisja graniczna przybędzie do Rud pod koniec roku 1923 i tam zamieszka w zamku księcia raciborskiego. Ostateczne ustalenie granicy nastąpi prawdopodobnie w czasie od 26 stycznia do 1 lutego.

Państwo o ochronie przyrody.

W piątek rozpoczęły się w Krakowie obrady V. Zjazdu państwowej komisji ochrony przyrody, pod przewodnictwem prof. Uniw. Jagiell. dra Szafera. W obradach wzięli udział między innymi szef sekcji Miklaszewski, del. min. wyznań i oświecenia st. referent Dzik, dalej delegat państw. grona konserwatorów zabytków przedhistorycznych dr. Antoniewicz, del. kuratorjum warsz. kom. red. dr. Janowski, del. kur. lwow prof. dr. J. G. Pawlikowski i prof. dr. Kozikowski, sekr. kur. z Poznania dr. Kulesza, del. tow. ochr. zwierząt i przyrody z Krakowa, lekarz weterynarji ppułk. Malicki, krakowscy członkowie komisji prof. dr. Sokołowski i prof. dr. J. Smoleński, sekr. prez. kom. dr. St. Kulczyński oraz grono zeproszonych działaczy.

Obrady zagaił prof. dr. Szafer i powitawszy przybyłych, złożył sprawozdanie z działalności komisji za okres czasu od IV. Zjazdu w Warszawie. Między innemi zrealizowano już projekty czterech rezerwatów w puszczy białowieskiej, opracowano projekt rezerwatu w Pieninach, jest w toku projekt ochrony Tatr, doliny Prądnika, gdzie zapewniono już ochronę jaskiń Ojcowskich, zrealizowano dwa rezerwaty w Jakcicach i Bogucicach, zajęto się sprawą rezerwatu w Karpatach wschodnich, podjęło szereg kroków dotyczących ochrony w różnych miejscach państwa roślin i drzew, ryb, zwłaszcza łososia, ptaków, bobra, a także zdołano ocalić dla Polski ostatnich pięć żubrów w Pszczynie i uchronić je przed przygotowanem już przez Niemców ich wywiezieniem.

Najbliższem zadaniem komisji jest rozszerzenie jej działalności na przyłączone obszary Górnego Śląska, dalej przystąpienie do międzynarodowej organizacji ochrony przyrody, w której to sprawie osiągnięto już porozumienie z centralą organizacji w Szwajcarji.

Dla prowadzenia intenzywnej pracy inwentaryzacyjnej zabytków przyrody, ustalono terytorjalny podział kraju i zakres działania poszczególnych oddziałów komisji. Wobec zbliżających się ku końcowi prac Komisji nad planem ochrony przyrody tatrzańskiej, wyłoniła się potrzeba nawiązania kontaktu z urzędem ochrony przyrody w Czechosłowacji, celem ustalenia wspólnej pracy, zmierzającej do ochrony całych Tatr, zarówno polskich jak i słowackich.

Uchwalono przystąpienie do międzynarodowej Komisji Ochrony Przyrody w Szwajcarji i dokonano wyboru delegata do tej Komisji w osobie p. prof. Dra J. Smoleńskiego, który otrzymał równocześnie mandat do reprezentowania P. Komisji Ochrony Przyrody na międzynarodowym Zjeździe przygotowującym się w. r. 1923 w Paryżu.

W sobotę radzono nad ochroną przyrody na Górnym Śląsku. Referaty wygłosili prof. Pawlikowski i prof. Szafer. Nadto radzo nad ochroną Doliny Ojcowskiej. Prof. Szafer zawiadomił, że w Stanach Zjednoczonych budzi się zainteresowanie zarówno dla postępów nauki polskiej jak i dla polskiej organizacji, mającej na celu ochronę przyrody. Zainteresowanie to wyraziło się wysłaniem przez uniwersytety amerykańskie do Polski delegata w osobie prof. Uniw. w Clark p. Nowakowskiego celem nawiązania ściślejszego kontaktu z nauką polską. Istnieje możliwość uzyskania daleko idącej pomocy ze strony Uniwersytetu amerykańskiego dla naocznego zaznajomienia się z wzorową organizacją ochrony przyrody w Stanach Zjednoczonych. Wydział p. Komisji Ochrony Przyrody nawiązał już w tym względzie korespondencję z miarodajnemi osobistościami w Ameryce.

Z kolei przystąpiono do wyboru nowych członków Komisji. Uchwalono zaprosić do uczestniczenia w Komisji prof. dra M. Siedleckiego (Kraków), prof. S. Krzemienieckiego (Lwów), prof. S. Kreutza (Kraków), prof. S. Łabędzińskiego (Cieszyn), p. Sławińskiego (Wilno) i dra M. Limanowskiego (Warszawa). Delegatami komisji wybrani zostali: pp. Kulmatycki (Bydgoszcz), Il. Kwiatkowski (Toruń), E. Topolski (Nakło), A. [illegible] (Bydgoszcz).

Secesja posłów polskich z Sejmu litewskiego.

Z Kowna donoszą: Grupa posłów polskich ogłasza oświadczenie, stwierdzające fakt uszczuplenia praw mniejszości na Litwie. Posłowie ci oświadczają, że do Sejmu kowieńskiego nie pójdą.

Wystawa prasy polskiej na międzynarodowej wystawie.

Z Warszawy donoszą:

Otwarcie międzynarodowej wystawy prasy w Pradze czeskiej nastąpi w dniu 12 bm. Wczoraj wyjechał z Warszawy do Pragi przewodniczący komitetu organizacyjnego oddziału polskiego dyrektor „Informacji prasowej polskiej" red. Stanisław Jarkowski. Całość eksponatów, składających wystawę prasową polską a zebranych zarówno z eksponatów pism, które zgłosiły swój udział, jak też i z eksponatów, które zebrała „Informacja prasowa polska" dla komitetu oraz tablic, które wskazują stan obecny prasy polskiej a nadto tablic graficznych numerów jubileuszowych różnych pism została już przewieziona do Pragi.

Z okazji tej wystawy zwraca się komitet organizacyjny do wszystkich pism codziennych w Polsce z prośbą o stałe nadsyłanie bezpłatne na wystawę prasową polską w czasie trwania międzynarodowej wystawy prasy od 10 do 18 grudnia po kilka egzemplarzy numerów codziennych. Pisma tygodniowe i inne czasopisma mogą nadesłać ostatnie swe numery. Adres dla przesyłek: Expeditio della Presse, Praha, [illegible] cerna, Mr. Stanisław Jarkowski.

—o—

PROGNOZA NA WTOREK: Zachmurzenie zmienne, miejscami mgliste, słaby mróz, wiatry lokalne.

NADAWANIE LISTÓW POLECONYCH. Dyrekcja Poczt i Telegrafów zawiadomiła Izbę handlową i przemysłową, iż dla odciążenia służby w urzędach pocztowych Kraków 1. i Kraków 2., przedłużono z dn. 9 grudnia br. czas nadawania listów poleconych w filjalnych urzędach pocztowych Kraków 4 (Piasek) i Kraków 6 (Kazimierz) o jedną godzinę, tj. od 6—7 wieczorem.

WZOROWA PLACÓWKA OPIEKI NAD DZIECKIEM. Dbałość o należyty rozwój fizyczny dziecka w decydującym dlań okresie życia — zapewnienie młodemu organizmowi już w początkach jego istnienia takich warunków egzystencji, by wzmocnić w nim siły żywotne, uodpornić przed czekającemi go kryzysami, rozwinąć jego łożyste i czerstwość to są zadania będące dziś przedmiotem już nietylko troskliwości matczynej, ale w znacznej mierze i całego społeczeństwa, dbałego o siłę i zdrowie swych przyszłych pokoleń.

Szeroką i skuteczną akcję w tym kierunku podjęto u nas w czasach ostatnich.

W styczniu bieżącego roku otwartą została przy ulicy Radziwiłłowskiej „Poradnia dla matek" VI-tej dzielnicy Krakowa, której kierownictwo dostało się w ręce istotnie fachowe dra St. Celarka.

Poradnie dzielnicowe, jako instytucje działające w ściśle zakreślonym okręgu miasta rozwijają swą pracę zasadniczo w dwóch kierunkach. 1). pedagogiczno-oświatowym, 2). pomocy lekarskiej i materjalnej.

Pierwszemu celowi służyć mają co tydzień lub dwa, urządzane pogadanki wieczorowe dla matek, na temat racjonalnego wychowania dzieci — pomoc materjalna obejmuje dostarczanie po minimalnych cenach bielizny dla dzieci i mleka dla niemowląt dokarmianych.

Wesołe twarzyczki zdrowo rozwijających się milusińskich i wdzięczność matek, jaka stale otacza niestrudzonego kierownika poradni, p. Celarka, tudzież pomocnicę jego p. Stefanję Gołębską — są najzaszczytniejszą dla obojga nagrodą. Za dowód tego zaufania mogą posłużyć choćby tylko statystyczne dane, jeżeli się uwzględni, że z poradni tej korzysta skutecznie około 300 niemowląt. a blisko 200 porad lekarskich miesięcznie służy dla dobra najmłodszego pokolenia. W.

TOW. PRZYRODNIKÓW IM. KOPERNIKA odbędzie we wtorek, dnia 12 grudnia br. o godz. 6 wiecz. w sali Zakładu mineralogicznego, ul. Gołębia 11, posiedzenie z następującym porządkiem dziennym: prof. dr. Walery Goetel: „Sprawozdanie z XIII. międzynarodowego kongresu geologicznego w Brukseli". Goście mile widziani.

TOW. GEOGRAFICZNE W KRAKOWIE, korzystając z przejazdu znakomitego antropologa i badacza Afryki, prof. Uniw. lwowskiego, dra Jana Czekanowskiego, zwołało nadzwyczajne publiczne Zebranie na wtorek, dnia 12 grudnia 1922 na godz. 6 i.ą w wielkiej sali Zakładu Fizycznego U. J. ul. Gołębia 13, na którem prof. Czekanowski wygłosi odczyt p. t.: „Podróżnictwo i prądy kolonialne w Środkowej Afryce". Temat interesujący, przedstawiony przez wybitnego znawcę kraju i ludzi, ściągnie niewątpliwie licznych członków, i zawsze mile widzianych Gości. Wstęp po 500 i 200 Mp., dla członków zniżony do połowy.

STARANIEM ZW. FILARECKIEGO ml. polskiej w Krakowie, odbędzie się dnia 12 grudnia o godz. 6 pop. w sali Muzeum przem. (Smoleńsk 9) odczyt prof. dr. Zathey'a p. t. „Jak się bawić." Wstęp Mp. 100.

IDEA KOŚCIOŁA CHRYSTUSOWEGO. Ks. Henryk Cichowski, profesor dogmatyki katolickiej na „Wyższych kursach dla kobiet" w Warszawie, wygłosi staraniem I. Koła „Kat. Zw. Polek" Dz. IV. cztery odczyty: 1. Idea Kościoła Chrystusowego. 2. Kościół powszechny a kościoły narodowe. 3. Świętość Kościoła. 4. Działalność Kościoła. Odczyty odb

bywać się będą w sali 39 Uniwersytetu Jag. w Krakowie o godz. 6 wieczorem 17, 18, 19 i 20 bm.

UROCZYSTE POŚWIĘCENIE IZBY HARCERSKIEJ III krak. drużyny męskiej odbyło się dnia 8 bm. w gimn. Sobieskiego przy licznym udziale publiczności. Izbę oddał drużynie dyrektor gimnazjum, p. Pogorzelski, poświęcenia dokonał kapelan drużyny, ks. Pra nowski, dziękowali dyrektorowi w imieniu drużyny drużynowy J. Majewski, w imieniu Koła Przyjaciół przewodniczący Koła, prof. dr. Szumowski. Harcerze śpiewem i deklamacją urozmaicali podniosłą uroczystość, a zakończyło ją wbijanie w tarczę gwoździ pamiątkowych. Przy tej sposobności prof. dr. Surzycki ofiarował na rzecz drużyny 100.000 Mp., pamiętając, że zmarły bohaterską śmiercią syn jego Jan, był niegdyś drużynowym III. drużyny. W drużynie istnieje zamiar uczczenia pamięci zmarłego bohatera przez utworzenie z tego funduszu trwałej pamiątki z jego imieniem związanej.

GRUNTA POD BUDOWĘ GMACHÓW UNIWERSYTECKICH. Wczoraj w południe zjawili się w salonie prezydenta m. Federowicza w Magistracie krakowskim członkowie Senatu akademickiego Uniw. Jagiellońskiego z rektorem dr. Natansonem, celem podziękowania Prezydjum miasta i Radzie miejskiej za ich wielce przychylne stanowisko wobec potrzeb uniwersyteckich. Prez. Federowicz przyjął delegację w obecności wiceprezydentów: Sarego, Rollego i Wielgusa.

Rektor Natanson w gorących słowach złożył podziękowanie na ręce przedstawiciela miasta, zarówno dla Prezydjum miasta, jakoteż i dla Rady miejskiej, za odstąpienie Wszechnicy krakowskiej całego kompleksu gruntów pod budowę gmachów uniwersyteckich i prosił prezydenta, aby był tłumaczem uczuć Senatu akademickiego wobec Rady m. Rektor podziękował również serdecznie wiceprez. m. Saremu, za jego gorliwe starania około przyspieszenia technicznego przeprowadzenia sprawy oddania gruntów Uniwersytetowi.

Prezydent Federowicz zapewnił członków Senatu akademickiego, że Prezydjum miasta i Rada miejska traktują i traktować będą sprawy tyczące Uniwersytetu Jagiellońskiego z jaknajwiększą życzliwością, w zrozumieniu wielkich zadań, jakie Uniwersytet Jagielloński ma do spełniania wobec wskrzeszonego państwa polskiego.

Wkońcu Senat akademicki omawiał z członkami Prezydjum miasta sprawę gruntów pod budowę gmachu nowej Biblioteki Jagiellońskiej, którego plany w międzyczasie wykonał architekt Krzyżanowski.

Z TOW. FILOZOFICZNEGO. We wtorek 12 bm. o godz. 7 wiecz. ks. Feliks Hortyński na zebraniu sekcji tomistycznej objaśniać będzie metafizykę Arystotelesa z komentarzem św. Tomasza. Wstęp wolny. We czwartek, 14 bm. o godz. 6 wiecz. (tamże) dr. Eugeniusz Bantro wygłosi odczyt p. t. „Włoska filozofja prawa, Cz. III." Polemika na temat możliwości filozofii prawa.

W KRAKOWSKIEM TOW. TECHNICZNEM (ul. Straszewskiego, l. 28. II. p.) wygłosi we czwartek 14 bm. i w piątek 15 bm o godzinie 7 wieczór referat inż. J. Świątkowski na temat: Zasady organizacji pracy według F. W. Taylora. (Część I. i II.)

WŁODZIMIERZ TETMAJER — CZŁONKIEM HONOROWYM STRZELCA. Odbyty w ubiegłą niedzielę w Warszawie Walny Zjazd Zw. Strzeleckiego przyznał na skutek jednomyślnej petycji odbytego w październiku Zjazdu Okręgu krakowskiego, p. Włodzimierzowi Tetmajerowi, godność członka honorowego Związku Strzeleckiego. Oprócz p. Tetmajera godność tę otrzymali dotychczas: Naczelnik państwa Józef Piłsudski, ks. biskup Wł. Bandurski, p. Wacław Sieroszewski, generałowie: Józef Haller, Lucjan Żeligowski i Edward Śmigły-Rydz, oraz senator dr. Bolesław Limanowski.

WYDZIAŁ IZBY RĘKODZIELNICZEJ na posiedzeniu dnia 5 bm., po referacie p. inż. Króla uchwalił popierać akcję zawiązanego niedawno Komitetu przyjaciół młodzieży rękodzielniczej i przemysłowej przez wydanie odezwy do wszystkich Cechów i gromadzenie odpowiednich funduszów na budowę domu dla młodzieży rękodzielniczo-przemysłowej. Do Komitetu delegowano imieniem Izby rękodzielniczej p. inż. Króla i prezesa Kosełudzkiego.

WIEC W SOKOLE. Związek Ludowo-Narodowy, Stronnictwo Chrześć. demokracji, Chrześć. nar. str. ludowe. Nar. org. kobiet, Tow. „Rozwój", Młodzież wszechpolska Zw. akad., oddział Tow. „Rozwój", — zwołały na dzisiaj, we wtorek o godz. 6 wieczór do sali Sokoła wiec w sprawie ostatnich wypadków w życiu politycznem.

Zaproszenia na wiec wydaje się w sekretarjach przy ul. Kopernika l. 8. I. piętro (Zw. Lud. Nar.), przy ul. Podwalskiego 11 (Str. Chrz. Dem) i Smoleńskiej 19 („Rozwój.")

KOLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (rynek gł. A—B l. 39): wtorek, 12 bm. prof. Un. dr. M. Siedlecki: „Przyroda i życie w krajach gorących" (z obrazami świetlnymi); czwartek, 14 bm. Karol Hubert Rostworowski: „Tragedja twórczości", piątek, 15 bm. red. Edw. Paszkowski: „O roli żydów w rewolucji rosyjskiej"; sobota, 16 bm. dr. Melanja Grafczyńska: „Muzyka Liszta" (i ilustr. muz.) Początek o godz. 7 wieczór.

ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW uprasza członków o nadsyłanie dzieł na salon gwiazdkowy najpóźniej do czwartku, 14 bm.

PIERWSZĄ GWIAZDĄ FILMOWĄ, jak donoszą pisma amerykańskie i angielskie — jest obecnie p. Priscilla Dean, aktorka kinematograficzna w Nowym Yorku. Niebywałe wprost warunki sceniczne: piękność, postawa, gest i talent aktorski zapewniły jej naczelne miejsce na firmamencie filmowym. Wszystkie też wyjątku światowe wytwórnie kinematograficzne ubiegają się o pozyskanie jej dla swych przedsiębiorstw. Obrazy, w których Priscilla Dean bierze udział, osiągają rekordy wyświetlań nietylko w całej Ameryce i Anglji, lecz nawet już we Francji, która, jak wiadomo, słynie z piękności jej gwiazd filmowych. W chwili obecnej kilkaset kinematografów w Ameryce, jak i Europie wyświetla równocześnie filmy z Priscillą — a przedstawienia trwają już od wielu tygodni, przy stale wyprzedanych widowniach.

ZNALEZIONE ZWŁOKI NOWORODKA. Onegdaj około godz. 9.30 wieczorem znaleziono w bramie domu przy ul. św. Krzyża l. 1 zwłoki noworodka płci męskiej. Zwłoki oddano do zakładu medycyny sądowej.

KRADZIEŻ. Ze strychu domu przy ul. Zwierzynieckiej l. 32 skradziono onegdajszej nocy bieliznę na szkodę lokatorek domu Heleny Dziukiewiczowej i Marji Brzeszewskiej, które poniosły szkodę na 750 tysięcy Mp. Sprawcy dostali się na strych przez dymnik, poczem poprzecinawszy sznury, pozabierali bieliznę i tą samą drogą uszli z łupem.

ARESZTOWANIE ZŁODZIEJKI. W połowie listopada skradła na szkodę p. Stefana Modzelewskiego, jego sługa Wiktorja Piwowarczykówna, futro damskie karakułowe i pierścionek z brylantem wartości około 5 miljonów Mp. Obecnie policja aresztowała złodziejkę w osobie Bronisławy Misiorówny, lat 28, która w służbie u p. Modzelewskiego przebywała pod fałszywem nazwiskiem. Aresztowania dokonano w Prokocimiu, gdzie Misiorówna znalazła nową służbę. Jak się okazało, złodziejka sprzedała paserce Helenie Liebermannowej przy ul. Krakowskiej l. 29. futro za 100.000 Mp., a pierścionek z brylantem za 60.000 Mp. Rzeczy te odebrano od paserki i zwrócono poszkodowanemu. Przy rewizji znaleziono u Misiorówny kilka legitymacyj na różne nazwiska z podpisami i pieczęciami gmin. Złodziejkę odstawiono do więzień sądowych.

WYPADEK PRZY PRACY. Wczoraj udzieliło Pogotowie ratunkowe pomocy robotnikowi Janowi Wójtowiczowi lat 52, zatrudnionemu przy rżnięciu drzewa piłami elektrycznemi w składach miejskich za ul. Warszawską. Wójtowicz doznał ciężkich poranień prawej ręki. Ofiarę wypadku po opatrzeniu, przewiózł lekarz na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Z UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO. Ludwik Nowak, rodem z Michalczowej otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Z POWODU zwinięcia Zakładu Zastawniczego akc. Banku hipotecznego w Krakowie, odbędzie się w dniu 16 bm. o godz. 10-tej licytacja wszystkich niewykupionych zastawów.

W ADMINISTRACJI NOWEJ REFORMY ZŁOŻONO NASTĘPUJĄCE SKŁADKI:

Zamiast kwiatów na grób śp. dr. Tadeusza Kon-Karneckiego, lekarza miejskiego, złożyła żona tegoż kwotę 1.000 Mp. na Zakład Żurowskiej.

Bronisława Szwarcerowa na cegiełkę wawelską 20.000 Mp.

Teodor Kosiński, N. Świtkowska dla Izabeli Kubelkówny, biednej nauczycielki po 500 Mp., a N. Górka 100 Mp.

Halina Jordanówna na Skarb Państwa 10.000 Mp.

Fr. Holut z córką Zofią na biednych 4.000 Mp.

E. Soldinger od Hirsza Weinfelda na Tow. ratunkowe 10.000 Mp.

Franciszek Macharski dla uczczenia śp. Lucyny Spera — 20.000 Mp. na Rodzinę Sierocą.

Leonardowie Zelliścy zamiast kwiatów na grób śp. Śmiałowskiego na Rodzinę Sierocą 5.000 Mp.

Z kraju.

PREMJER NOWAK przyjął dnia 29 listopada br. delegację „Chóru Akademickiego" Wszechnicy Jagiellońskiej w sprawie wyjazdu tegoż T-wa śpiewaczego do Jugosławji.

PREZYDENT CALONDER, przewodniczący Komisji Mieszanej, przesiedlił się z Pszczyny do Katowic. Z okazji przesiedlenia odbyła się w zamku uczta pożegnalna.

URZĘDY OPCYJNE NA ŚLĄSKU. Skoro tylko rządy niemieckie i polskie wyznaczą swoich pełnomocników, Komisja Mieszana dla spraw Górnego Śląska odbędzie decydujące posiedzenie w sprawie utworzenia urzędów opcyjnych.

POWIĘKSZENIE POLICJI. Ministerjum spraw wewnętrznych poleciło wojewodom w ciągu dwu tygodni przedstawić sobie uzasadnione wnioski o stanie obecnym policji i o konieczności powiększenia jej liczbowo w różnych miejscowościach państwa w celu zabezpieczenia porządku i bezpieczeństwa publicznego, zwłaszcza na kresach wschodnich. Ministerjum nadmienia, że dane te są potrzebne do wyjednania nowych etatów rożnych.

ZGON FELIKSA BAGIEŃSKIEGO. Z Warszawy donoszą: W nocy z d. 8. na 9. b. m. zmarł sędziwy artysta malarz Feliks Bagieński, ostatni z b. uczniów dawnej warszawskiej szkoły sztuk pięknych. Był on ojcem znanego batalisty, Stanisława Bagieńskiego.

NA ZEBRANIU BRATNIEJ POMOCY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ uchwalono nie przyjmować żydów do stowarzyszenia.

LIKWIDACJA CZYNNOŚCI WYBORCZYCH. Generalny komisarz wyborczy w Warszawie podaje, że ani przeciw wyborom z list państwowych do Sejmu ogłoszonym w Monitorze d. 21. listopada, ani przeciw wyborom z list państwowych do senatu, ogłoszonym w „Monitorze" dnia 24. listopada nie wniesiono w terminie ustawowym do generalnego komisarza wyborczego żadnych protestów. Wobec ukończenia wszystkich czynności wyborczych generalny komisarz wyborczy od połowy grudnia przestaje urzędować i powraca do swego zajęcia jako sędzia. Od tego czasu wszelkie pisma do generalnego komisarza wyborczego albo do głównej komisji wyborczej należy skierować do sądu najwyższego w Warszawie.

LIKWIDACJA URZĘDU MIESZKANIOWEGO. — Z Poznania donoszą: z dniem 1. stycznia 1923. zostanie zlikwidowany wydział wydawania pozwoleń na prawo zamieszkania w Poznaniu, istniejący przy urzędzie mieszkaniowym.

UROCZYSTOŚĆ MICKIEWICZOWSKA. Z Warszawy donoszą 9 bm.: Wczoraj jako w setną rocznicę ukazania się pierwszego tomu poezyj Mickiewicza, staraniem Koła Polonistów odbyła się w auli uniwersyteckiej uroczysta Akademja Mickiewiczowska. Po przemówieniu p. Kriegla, witał gości przybyły w imieniu Koła Polonistów p. Mazaraki, zaznaczając, iż święto „młodego Mickiewicza" jest zawsze świętem młodzieży polskiej.

ZEBRANIE UŁANÓW KRECHOWIECKICH. Z Warszawy donoszą 9 bm.: Wczoraj odbyło się doroczne zebranie b. ułanów Krechowieckich, które rozpoczęło się nabożeństwem w kościele św. Krzyża. Na zjazd przybyli liczni ułani Krechowieccy, oraz zaproszeni goście i sympatycy pułku.

Ze świata.

DALSZY UKŁAD STOSUNKÓW POLSKO-NIEMIECKICH. Według artykułu 219 konwencji genewskiej kończy się w grudniu sześciomiesięczny okres, w czasie którego surowce, półsurowce i półfabrykaty pochodzące z zakładów przemysłowych jednej z dwu części górnośląskiego obszaru plebiscytowego, przeznaczone do użytkowania lub przeróbki w zakładach przemysłowych drugiej części mogły przechodzić granicę bez cła. Celem omówienia zasad, mających obowiązywać w powyższej sprawie po upływie owych sześciu miesięcy, odbędą się w niedługim czasie rokowania między rządami polskim i niemieckim.

TRZĘSIENIE ZIEMI W SERBJI. Stacja sejsmograficzna w Belgradzie donosi o trzęsieniu ziemi, które miało miejsce w południowej Serbji. Trzęsienie zauważono najpierw w Monasterze i okolicy a następnie w kierunku Skoplje, gdzie spowodowało wielkie szkody. Temu pierwszemu trzęsieniu towarzyszyło sześć następnych.

TRZĘSIENIE ZIEMI W JAPONJI. Z Tokio donoszą 9 bm.: Trzęsienie ziemi w okręgu w Tyokho spowodowało wielkie zniszczenia. Setki domów legły w gruzach.

STRACENIE POWSTAŃCÓW IRLANDZKICH. — Z Londynu donoszą 8 b. m.: Dwaj wybitni przywódcy powstańców irlandzkich Rory O'Connor i Liam Mellowes zostali dziś przed południem straceni wraz z dwoma innymi powstańcami w Dublinie. Urzędowo podają, że w wyroku tym chodziło o zarządzenia odwetowe za zamordowanie posła Halesa oraz o ostrzeżenie tych, którzy sprzysięgli się przeciw narodowi irlandzkiemu. Cosgrave oświadczył w parlamencie irlandzkim, że jedynym sposobem traktowania powstańców irlandzkich jest zniszczenie i stłumienie ich siłą.

ROZRUCHY ANTYŻYDOWSKIE. PAT. donosi z Rygi 9. b. m. W pierwszych dniach grudnia doszło do ekscesów antyżydowskich wśród młodzieży uniwersyteckiej na tle wyborów do rady studenckiej. Ekscesy te przeniosły się obecnie na ulicę. Wczoraj napastowano żydów przechodniów i w lokalach publicznych. Nastrój wśród młodzieży podniecony. Min. spraw wewnętrznych ogłasza odezwę wzywającą do spokoju i grożącą represjami.

BANDYCI KRAKOWSCY NA WYSTĘPACH W CZECHACH. Policję krakowską zawiadomiły władze policyjne czeskie z Morawskiej Ostrawy, że aresztowano tam pięciu włamywaczy, znanych również w Krakowie, jako zawodowych „kasiarzy". Są to: Adam Santernik, Jakób Mazurek, Wincenty Kiebzak, Bolesław Krzemień i Piotr Pawlusiński. Wszyscy stale zamieszkiwali w Krakowie i byli prawdziwą plagą naszego miasta, dopuszczając się tutaj licznych kradzieży. Obecnie szajka wspomnianych bandytów dokonała szeregu śmiałych włamań do kas w różnych miastach Czechosłowacji. Podczas ostatniego włamania w Morawskiej Ostrawie wpadli złodzieje w ręce władz czeskich. W sprawie dalszego śledztwa, prowadzonego przez policję czeską, przybył do Krakowa jeden z funkcjonarjuszy tamtejszej policji, celem zebrania kilku szczegółów co do działalności opryszków.

Delegacja otrzymała od premiera Nowaka przyrzeczenie udzielenia subwencji na pokrycie kosztów, związanych z wymienioną wycieczką artystyczną.

ZE SPORTU.

SEKCJA NARCIARSKA Ż. T. S. „JUTRZENKA" urządza bezpłatny kurs narciarski w Zakopanem. Informacje i zgłoszenia codziennie między godz. 7—8 wieczorem w Polskim Lloydzie Pałac pod Baranami, (wejście od ul. św. Anny).

TATRZAŃSKIE TOWARZYSTWO NARCIARZY urządza w Zakopanem w czasie świąt Bożego Narodzenia od 26 — 31 grudnia kurs narciarski dla początkujących i wprawnych pod kier. inż. ppułk. Aleksandra Bobkowskiego. W dniu 31 bm. wycieczka do Morskiego Oka gościńcem, gdzie odbędzie się wieczór sylwestrowy. Dn. 2 stycznia wycieczka do Wiały i na Stołek. Dla uczestników kursu zapewnione wspólne noclegi. Zgłoszenia przyjmują i wszelkich informacyj udzielają: w Krakowie Sekretarjat Tatrzańskiego Tow. Narciarzy, ul. Jagiellońska 11 od 8 do 1 przedpoł. W Warszawie: Warszawski Klub Narciarzy przy Tow. Wioślarskim. W Zakopanem L. Faden Krupówki, gdzie również można narty wypożyczać.

TEATR, LITERATURA I SZTUKA.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Wznowiona obecnie „Judyta" znalazła w znakomitej tragiczce, p. Wysockiej i jej świetnym partnerze p. Sosnowskim wybitnych odtwórców ról głównych, a gra obojga artystów czyni niezwykłe wrażenie na widzach. Dalsze role, spoczywające w rękach pp. Kloń-

skiej, Kwiatkowskiego, Popowskiego, [illegible], [illegible], Krzemienieckiego, Szymborskiego i innych [illegible] wita z głośniejszych [illegible]. Widzowie [illegible] „Judyty", grana ona będzie przez całe [illegible] tydzień, [illegible] „Zapolskiej". [illegible] zaś i pełna humoru groteska w [illegible] cykl utworów z [illegible] [illegible] i [illegible] w którym m. i. [illegible] Gozdawy - Borkowskiego „[illegible]", komedia Juliana Kadenackiego „Zabawa w szkole" i inne.

Z TEATRU „BAGATELA". Jeszcze tylko dziś i jutro [illegible] świeżej i [illegible] sztuki Voigtländera „Przebudzenie się wiosny" w znakomitem wykonaniu wszystkich [illegible] z pp. Malską i Węgierką na czele. Z powodu zapowiedzianych występów gościnnych Edmunda Gasińskiego „Przebudzenie wiosny" w dalszej [illegible] zejdzie na pewien czas z repertuaru, ustępując miejsca komedji Valabrègue'a i [illegible], p. t. „Bęben", w której [illegible] [illegible] w [illegible] kreacji [illegible].

EDMUND GASIŃSKI W „BAGATELI". Pragnąc [illegible] [illegible] publiczności Krakowa i tym, którzy mieli już sposobność podziwiać [illegible] na scenach warszawskich, zaprosiła dyrekcja „Bagateli" znakomitego artystę na szereg występów, w jego najcelniejszych kreacjach, któremi zachwycała się prawie cała Polska.

Na pierwszy swój występ wybrał p. Gasiński [illegible] komedję, perłę repertuaru francuskiego „Bęben". [illegible] [illegible] talentu i humoru [illegible] [illegible]. Przedstawienie to będzie [illegible] do [illegible] w tym sezonie.

M. TEATR „OPERA I OPERETKA". Na kuchnię „Domu Robotników" dany będzie dziś we wtorek 12. bm. opera Verdi'ego „Rigoletto", która swoją [illegible] [illegible] i [illegible] wykonaniem [illegible] z pp. [illegible], [illegible] i [illegible] w rolach głównych [illegible] [illegible], a [illegible] [illegible], że [illegible] [illegible] [illegible]. Frekwencja bilety nabywać można w Domu M. Jakoba [illegible] [illegible], i. t. od godz. 9—1 i od 3—6.30, oraz od godz. 6—8 w kasie teatru przy ul. Rajskiej 12.

IGNACY DYGAS W KRAKOWIE. P. Dygas powodowany [illegible] wyjazdu w [illegible] do Warszawy, [illegible] krakowską publiczność [illegible], we środę 13 bm. najlepszą kreacją swego [illegible] [illegible] w roli Eleazara w „Żydówce".

EGON PETRI, jeden z najświetniejszych pianistów doby współczesnej, wystąpi w naszem mieście tylko jeden raz, a to we środę, 13 bm. W programie [illegible] koncert Liszta.

MAKS LINDER, król humoru, jak nam donoszą, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] lat [illegible] [illegible]. Obecnie przebywa on w Ameryce, [illegible] [illegible] sztuce kinematograficznej. Jego [illegible] „[illegible]" [illegible] w [illegible] całym świat, [illegible] [illegible] i [illegible].

IV. WIECZÓR KAMERALNY INSTYTUTU MUZYCZNEGO odbędzie się w piątek, 15 bm. o godz. 8. Wykonawcy: p. M. [illegible] (fortepian) i prof. [illegible] (skrzypce). Bilety w kancelarji Inst. muz. (ul. św. Anny 2 II p.).

WIECZÓR CHANUKOWY W STARYM TEATRZE. [illegible] [illegible] akad. „[illegible]" odbędzie się we czwartek, dnia 14 bm. o godz. 8 wieczorem w sali Starego Teatru „[illegible]". Współudział przyrzekli pp. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. Bilety w przedsprzedaży [illegible] u pp. [illegible], ul. [illegible] i [illegible] [illegible], ul. [illegible], a w dniu 14 bm. wieczorem przy kasie Starego Teatru od godz. 6—8 wiecz.

Aleksandra z Trzaski Karasiewiczowa, [illegible] artysty - malarza [illegible], zmarła dn. 9 bm. w Krakowie.

REPERTUAR TEATRÓW KRAKOWSKICH:

TEATR IM. JULJUSZA SŁOWACKIEGO.

Wtorek: „Judyta" Hebbla.
Środa: „Judyta" Hebbla.
Czwartek: „Judyta" Hebbla.
Piątek: „Judyta".

TEATR „BAGATELA".

Wtorek: „Przebudzenie się wiosny".
Środa: „Przebudzenie się wiosny".
Czwartek: „Bęben". (Premjera) — Występ E. Gasińskiego.
Piątek: „Bęben" (występ E. Gasińskiego).
Sobota popoł.: „[illegible]" (ceny 40% zniżone).
Sobota wiecz.: „Bęben" (wyst. Gasińskiego).

TEATR MIEJSKI OPERA I OPERETKA.

Wtorek: „Rigoletto" (na budowę „Domu Robotników").
Środa: „Żydówka" (pożegnalny występ I. Dygasa i [illegible]).

Giełda Krakowska

11. grudnia 1922 r.

W dniu wczorajszym zaznaczyła się pewna, [illegible] [illegible] walut zagranicznych. Dolar, za który wczoraj płacono przeszło 15.000, osiągnął kurs 17.000, przy bardzo słabem zaofiarowaniu. Oferowano nawet po 17.200 — jednak nie znajdowano odbiorców. Również i inne waluty spadły a więc funty, marki niemieckie, franki i t. d.

Na rynku papierów dywidendowych ruch ustał [illegible], przy tendencji również zniżkowej. Poszukiwane prawie tylko papiery cięższe: Zieleniewskiego, Chodorów, Siersza, Ćmielów, P. T. H., Górkę i t. d.

Płacono w Krakowie za

Dolary	17000-17075
„ kanadyjskie	—.—
Franki francuskie	—.—
„ belgijskie	—.—
„ szwajcarskie	3310-3315
Funty angielskie	80230-80750
Marki niemieckie	2.20-2.12
Korony austrjackie	23-23
„ węgierskie	—.—
„ czeskie	550-551.50
Dynary	—.—
Leje rumuńskie	110
Liry włoskie	850-880
Floreny holenderskie	—.—

Akcje Tow. handl. i przemysł.	Kurs	Kurs
Polskie Tow. handl.	1900—3400.—	3050-3080.—
Żegluga polska	400.—500.—	450.—
Zieleniewski	16900—17500.—	17610-18300.—
Parowozy	6500—7510.—	6310-6350.—
H. Cegielski	38000.—40000.—	40000.—
„Siodelna"	8800—8810.—	8583-8850.—
„Pustle"	3830.—1300.—	3300-3000.—
„Górka"	28000—28000.—	26600-9800.—
Siersza	15500—17500.—	16850-16830.—
Polska nafta	4000—4500.—	4400-4311.—
Mydła	10500—11500.—	11300.—
Kraków	4000—4300	4200.—
Chodorów	26000.—26000.—	26500-27000.—
Elektrownia Siersza	2000.—25.0.—	24.0-2500.—
Automobil	1800.—2.00	2.00.—
Ćmielów	12900—14000	13000-13300.—
Bank Hipoteczny	1400—1500.—	14.0.—
Ziemski Bank Kred.	2800—2900.—	2801.—
Impex	350—450.—	400.—
Bank Przemysł.	2000.—2600.—	2400.—
Szczakowa	—.— —.—	65000.—
Bank Zw. Spółek	9300	11000.—

Giełda zewnętrzna. Berlin 2.60%, Holandja 251.60, Nowy York 631.00, Londyn 26.30, Paryż 37.15, Medjolan 29.00, Praga 16.63, Budapeszt 0.29, Bukareszt 3.25, Zagrzeb 1.75, Sofja 3.30, Warszawa 0.03¾, Wiedeń 0.0074, [illegible] 0.0074.

POLSKI BANK HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY SKA AKC. W KRAKOWIE.

W piątek dnia 8 grudnia odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcyonarjuszy.

Obradom przewodniczył Dr. Adam Nagórski, adwokat w Warszawie. Po ożywionej dyskusji nad sprawozdaniem Dyrekcji i Komitetu Rewizyjnego, zgromadzeni Akcyonarjusze Polskiego Banku Handlowo Przemysłowego, odwołali dotychczasową Radę Zawiadowczą i Dyrektora Generalnego Romana A. Wandela.

Nową Radę Zawiadowczą wybrano w następującym składzie: pp. profesor SKOWROŃSKI Bernard, Prezes Polskiego Towarzystwa Handl.-Przem., Detroit Michigan w Ameryce. Dr. GABRYJELSKI Józef, adwokat, Kraków, STANKO Szymon, Nacarjusz, Detroit Michigan., Ameryka, NOWACKI Stanisław, przemysłowiec, Wielkopolska, TOMAKA Jan, inżynier, Warszawa, JASIŃSKI Władysław, kupiec, TOMAKA Wojciech, kupiec, KOŚCIELNIAK Michał, rolnik, Bydgoszcz, SZARY Walenty, rolnik, HABER Wojciech, kupiec.

Po odbytem zebraniu odbyło się posiedzenie Rady Zawiadowczej, na którem w miejsce ustępującego członka p. Habera Wojciecha kooptowano jednogłośnie na członka Rady p. Dr. Maryana LINDEGO, byłego posła Rzeczypospolitej Polskiej w Bukareszcie.

W ten sposób skompletowana Rada Zawiadowcza wybrała przez aklamacyę prezesem p. Dra Maryana LINDEGO, na zastępców Dra Józefa GABRYJELSKIEGO, p. Stanisława NOWACKIEGO.

Następnie Rada Zawiadowcza mianowała Dyrektorami Centrali dotychczasowych Dyrektorów p. Franciszka KLIMCZAKA, p. Włodzimierza BRONOWSKIEGO i Dra Mieczysł. WYTRWALA. Dyrektorem Oddziału Lwowskiego dotychczasowego Dyrektora p. Józefa ZATHERA.

W charakterze Komisarza Rządowego obecnymi byli na Nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu, jakoteż na posiedzeniu Rady Nadzorczej p. Dr. Eugeniusz BATKOWSKI, jako Delegat Ministerstwa Skarbu oraz starszy Radca Skarbu p. Mieczysław MAYER, jako Komisarz Rządowy.

Protokół prowadził p. Rejent Dr. Stanisław STEIN.

Sprawy sądowe.

Uwolnienie kapitana Jaworskiego.

Z Prokuratury przy sądzie okręgowym w Krakowie otrzymujemy następujące pismo:

Stosownie do odezwy Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. V w Krakowie upraszam o zamieszczenie po myśli § 19 ustawy prasowej następującego sprostowania artykułu p. t. „Uwolnienie kap. Jaworskiego" zamieszczonego w Nrze 43 czasopisma „Wiadomości Krakowskie" z dnia 4 grudnia 1922.

1) Nieprawdą jest by kwestya niewinności kapitana Jaworskiego i rzekomej bezzasadności oskarżenia była definitywnie przesądzoną. Natomiast prawdą jest, że z powodu ogłoszonego zażalenia nieważności uwalniająca część wyroku jest nieprawomocna.

2) Nie jest prawdą, by oskarżenie przeciwko kap. Jaworskiemu oparto „jakkolwiekbądź" na „tak niskiej podstawie" jak powiedzenie ludzi mu niechętnych, że „on kradnie" oraz, jakoby na tej podstawie „bezmyślnego militaryzmu" pozbawiono kap. Jaworskiego wolności, skrzywdzono i t. d.

Natomiast prawdą jest: a) że podstawą do wdrożenia przeciwko kap. Jaworskiemu dochodzenia sądowego i zawieszenia aresztu śledczego był rozkaz Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. V L. 139 taj. z 1 marca 1922 oparty na wynikach kilkutygodniowej lustracji Komisyi oficerskiej w listopadzie 1921 i stwierdzający, że przez nadużycia kap. Jaworskiego, faktycznego kierownika agend Kasyna oficerskiego, oraz podpułkownika Lachota i urzędnika Friedmana, wyrządzono skarbowi państwa szkodę w wysokości ponad milion marek. Przy zarządzeniu aresztu śledczego wzięto pod uwagę także opinię szefa intendentury D. O. K. Nr V.

Dalej prawdą jest, że b) kwestyę utrzymania aresztu śledczego rozpatrywało bezpośrednio po wdrożeniu i w toku śledztwa kilkakrotnie kolegium sędziów wojskowych tut. sądu wojskowego na posiedzeniach dyspozycyjnych i za każdym razem oświadczyło się jednomyślnie za utrzymaniem aresztu śledczego, wobec czego nie może być mowy o „braku jakichkolwiek dowodów" a tem mniej o lekkomyślności lub o „czemś więcej niż lekkomyślności".

c) Wreszcie prawdą jest, że kilku świadków na których zeznaniach złożonych w śledztwie oparło się oskarżenie, z niewiadomych powodów zmieniło na rozprawie główne zeznania na korzyść oskarżonego kap. Jaworskiego.

Prokurator przy sądzie okręgowym:
podpis nieczytelny.

Rozruchy we Lwowie.

Lwów 11. grudnia (Inf. wł.) Z powodu wyboru p. Narutowicza na stanowisko prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, odbyły się w mieście i okolicy burzliwe demonstracje. Demonstracje te miały charakter narodowy i przeszły spokojnie bez żadnych poważniejszych zajść.

Konferencya w sprawach gospodarczych Europy.

(Telegram własny).

Londyn, 11 grudnia (R). Według ostatnich wiadomości z Waszyngtonu, prezydent Harding zamierza zwołać do Waszyngtonu konferencyę w sprawach gospodarczych, dotyczących Europy.

NA POMNIK KS. PONIATOWSKIEGO. Dyr. Tow. [illegible] w Krakowie Mk. 5000, [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] kurs Mk. 54.000.

NA WDOWY I SIEROTY PO [illegible]. Z okazji [illegible] swego [illegible], złożyli [illegible] I. p. [illegible] Mp. 222.000, oraz [illegible] 20.000 Mp.

NA MUZEUM NARODOWE. Artyści i artystki teatru „Bagatela" z okazji imienin red. [illegible] Mp. 60.000.

Odbito w drukarni „Ilustrowanego Kuryera Codziennego" w Krakowie — pod zarządem Feliksa Koszyńskiego